

Handläggare:

Eva Borgström

eva.borgstrom@fub.se

Solna 200331

Till Socialstyrelsen

Riksförbundet FUB efterlyser riktlinjer för vård av covid-19 sjuka i bostad enligt LSS

Riksförbundet FUB efterlyser riktlinjer för vård och omvårdnad av covid-19 sjuka personer, som bor i bostad enligt LSS. Vi vill även betona vikten av att baspersonalen i grupp- och servicebostäder garanteras nödvändig skyddsutrustning och särskild utbildning om smittrisker, hygien och skyddsrutiner.

I coronasmittans spår ser FUB många exempel på att kommuner och privata utförare av LSS-verksamhet tar egna beslut utan att följa rekommendationer från statliga myndigheter. Vi ser t.ex. att många kommuner inför besöksförbud i gruppboende, trots Socialstyrelsens klargörande om att det inte finns några bestämmelser som gör att man mot den enskildes vilja kan begränsa besök. I många kommuner har gymnasiesärskolan och särvtv/lärvux stängt ner trots att de skolformerna inte omfattas av regeringens rekommendation om att gymnasieskolor och vuxenutbildning skulle gå över till att bedriva fjärr- och distansundervisning.

- **Riktlinjer behövs för vård av coronasmittade i bostad enligt LSS**
FUB efterlyser konkreta förslag på hur vården och omvårdnaden av personer med intellektuell funktionsnedsättning och/eller autism som insjuknat i covid-19 ska bedrivas i bostad enligt LSS. Hur kan säker vård och god omvårdnad garanteras om många i den ordinarie personalgruppen är sjuka?

FUB befarar att många felaktiga beslut på enhetschefsnivå riskerar att tas om ett stort antal personer som bor i bostad enligt LSS drabbas av covid-19. En medicinsk bedömning av läkare ska naturligtvis avgöra om personen behöver sjukhusvård. Men på grund av bristen på vårdplatser inom sjukvården kommer det med stor sannolikhet bli så att många personer med intellektuell funktionsnedsättning och/eller autism, som inte har underliggande sjukdomar och som får lindriga eller måttliga symptom av covid-19, kommer att bo kvar i grupp- eller servicebostaden. De behöver då vård och omvårdnad av LSS-bostadens personal.

Sedan tidigare vet vi att baspersonalens kompetens ofta brister och att enhetscheferna har ansvar för så många verksamheter att de sällan är på plats för direkt arbetsledning. Som en följd av rekommendationer om att stanna hemma även vid lindriga sjukdomssymptom har sjukfrånvaron ökat bland personalen och den förväntas öka kraftigt om covid-19 pandemin tar fart på allvar. Kommuner och privata utförare letar febrilt efter extrapersonal att sätta in som

vikarier. En decimerad personalstyrka och många vikarier medför ett akut behov av riktlinjer för hur vården och omvårdnaden av covid-19 sjuka personer med intellektuell funktionsnedsättning och/eller autism ska gå till.

- **Bristen på skyddsutrustning**

Vilken information om skyddsutrustning kan enhetschefer inom LSS-verksamhet ge sin personal?

Socialstyrelsen har informerat om föreskrifterna om basal hygien och personskydd i vård och omsorg (Meddelandeblad nr 2/2020). Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten har gemensamt tagit fram affischen *Information till personal i LSS-bostäder om coronavirus (covid-19)*. Där ges basinformation om sjukdomssymptom samt handhygien och arbetskläder. Personalen uppmanas att fråga närmaste chef om hur de ska undvika att bli smittad på jobbet. Men vilken information om skyddsutrustning kan enhetschefer inom LSS-verksamhet ge sin personal när bristen på materiel är så stor? FUB anser att personal i LSS-bostad som vårdar personer som insjuknat i covid-19 måste omfattas av samma bestämmelser som gäller för personal inom sjukvården.

För vård av patienter med bekräftad covid-19 rekommenderar Folkhälsomyndigheten (*Rekommendationer för handläggning av bekräftade fall av covid-19 2020-03-19*):

- Vätskeavvisande munskydd
- Skyddshandskar
- Långärmad skyddsrock: vätskeavvisande skyddsrock av engångstyp eller skyddsrock i kombination med plastförkläde eller långärmat plastförkläde av engångstyp. (Den 25/3 hade en tredjedel av regionerna ändrat sina riktlinjer på grund av brist på skyddsutrustning, enligt uppgift i Dagens Nyheter, 200330. Istället för långärmad skyddsrock bedöms en kortärmad nu vara tillräcklig).
- Skyddsglasögon eller visir

- **Garanti om skyddsutrustning**

Kommer Socialstyrelsen garantera att personal i bostäder enligt LSS får tillgång till nödvändig skyddsutrustning när det redan råder stor brist inom sjukvården?

Efter beslut av regeringen kan Socialstyrelsen från och med den 16 mars 2020 vid behov ta över regionernas och kommunernas ansvar att säkerställa tillgång till skyddsutrustning och annan sjukvårdsmateriel. Socialstyrelsen kan även besluta om en omfördelning av befintligt materiel och fördelning av tillkommande materiel. FUB efterlyser ett besked från Socialstyrelsen om att skyddsutrustning ska garanteras för personal i bostad enligt LSS som vårdar/ger omvårdnad till covid-19 sjuka.

- Särskild utbildning om smittrisker mm.

Kommer Socialstyrelsen garantera att personal i bostad enligt LSS får särskild utbildning om smittrisker, hygien- och skyddsrutiner?

Personal som arbetar i gruppbofastad och servicebofastad enligt LSS behöver precis som sjukvårdspersonal få särskild utbildning av arbetsgivaren om smittrisker, hygien- och skyddsrutiner för att minska risken för smittöverföring samt hur oönskade händelser med risk för smittöverföring ska rapporteras.

För Riksförbundet FUB

Harald Strand

Ordförande